

[Justitsministeren.]

Man har heroverfor sagt mange forskellige Ting og i særlig Grad hævded, at herigennem puttedes den sociale Indikation ind i den medicinske. Det er efter min Mening en fuldkommen fejlagtig Opstilling af Problemerne. Det er aldrig lykkedes mig at trænge igennem med min Opfattelse, det er ikke engang lykkedes mig at faa den omtalt, saa jeg kan roligt gentage den.

Efter min Opfattelse er der tre Synspunkter, som anlægges ved Behandlingen af dette Spørgsmaal. Der er for det første det gamle kirkelige Synspunkt paa Grundlag af den officielle kirkelige Moral, hvis man kan sige saadan, og efter dette Synspunkt skulde man formentlig overhovedet udelukke Tilladeligheden af Svangerskabsafbrydelse. Saa vidt gaar man imidlertid ikke i protestantiske Lande, det er kun i katolske Lande, man opfatter Kristendommen paa den Vis. I protestantiske Lande gaar man med til de to Indikationer, og man er tilbøjelig til ogsaa at anerkende den medicinske Indikation, dog kun for saa vidt Svangerskabsafbrydelse er begrundet i Sygdom. Det er dette Standpunkt, som i det høje Folketing har været indtaget af Partiet Venstre. Deroverfor har blandt andre jeg med Støtte af mange Læger og en hel Del Artikler i Bladene hævded, at Synspunktet ikke kunde være Sygdom. Grundsynspunktet maatte, naar det drejer sig om: skal Hensynet til Fostret vige for Hensynet til Kvinden, være dette: er der en alvorlig Fare for Kvindens Liv eller Helbred? I saa Fald er det rimeligt trods Ønske om en almindelig Retsbeskyttelse for Fostret at lade dette sidste Hensyn vige. Og hvis man anerkender den Grundbetragtning, at Hensynet til Fosterbeskyttelsen maa vige, saa snart der er alvorlig Fare for Kvindens Liv eller Helbred, naar man til den Formulering, som Regeringsforslaget, der altsaa nu er vedtaget i det høje Folketing, har i § 1, Stk. 1, hvor meget andre saa end kalder denne Formulering uklar. Saa snart der er Tale om en alvorlig Fare for Kvindens Liv eller Helbred, er Svangerskabsafbrydelse tilladt, men en saadan Fare kan selvfølgelig foreligge af andre Grunde end Sygdom.

Det konservative Folkeparti har indset dette; det gik derfor et Skridt videre og sagde: vi gaar med til Justitsministerens Synspunkter, for saa vidt som vi tager legemlig Svækkelse med ved Siden af Sygdom. Derimod vilde man ikke tage den tredje Gruppe af iøjnefaldende Tilfælde med, hvor

det ikke var en stærk legemlig Svækkelse, men en udpræget psykisk Depressionstilstand, der skulde begrunde Faren for Kvindens Liv eller Helbred. Jeg forstaaer det paa den Maade, at man er bange for, at visse Læger vilde være tilbøjelige til at attestere Nødvendigheden af Indgreb af denne Karakter paa Grund af psykisk Depression hos Kvinden, uden at man, som det siges, har tilstrækkeligt objektive Kriterier at gaa efter. Men af Hensyn til denne Frygt fuldstændig at se bort fra, at psykisk Depressionstilstand kan medføre en lige saa alvorlig Fare for Kvindens Liv eller Helbred som fysisk Sygdom — dertil er et langt Spring, og dette Spring vil det efter min Mening være uforvarsligt at tage. Derfor maa man ogsaa anerkende en alvorlig psykisk Depressionstilstand, som efter de sagkyndige Lægers Mening medfører en alvorlig Fare for Kvindens Liv eller Helbred, som tilstrækkelig Begrundelse for Svangerskabsafbrydelse. Man siger saa, at dette Kriterium er for uklart for Lægerne. Ja, det er muligt, at der er visse Tilfælde, som det kan være vanskeligt at tage Stilling til, men det gælder ogsaa Sygdom og legemlig Svækkelse. Vi er overhovedet her inde paa et Omraade, hvor der tit kan være Tvivl, men jeg ved ingen Instanser, der bedre er i Stand til at afgøre et saadant Problem end netop Lægerne, jeg kender ingen andre, der kan skønne over for disse Tilfælde, om der foreligger alvorlig Fare for Liv eller Helbred, bedre end netop Lægerne. Og for at sikre, at dette Skøn bliver forsvarligt, kræves der jo altid, at to — i Praksis vil det ofte blive tre — Læger skal være enige.

Jeg tror hermed at have trukket Linierne for Diskussionen op og skal kun med et Par Ord vende tilbage til Udgangspunktet. Som man forstaaer, er dette Synspunkt ikke Udtryk for den officielle kirkelige Moral, men det er Udtryk for et Mellemstandpunkt, idet man altsaa fra Regeringens og Regeringspartierne Side, ikke mindst belært af Erfaringerne fra Rusland, har afvist det andet Yderstandpunkt, som gaar ud paa at give fuldkommen Frihed paa dette Omraade ud fra Ordet om, at Kvinden skal have Lov til at raade over sit eget Legeme, eller hvad man nu vil begrunde det med, hvad der netop ikke er Tale om her, idet et Foster ikke er en Del af Kvindens Legeme, men en selvstændig Organisme. Fra det første Anlæg indeholder det alle de Spirer, der senere kommer til Udfoldelse, om end det naturligvis paa det Tidspunkt i allerhøjeste Grad er afhængigt af Moderorganismen og trænger til dens